

IT-kommissionen

Jan Berner
08-4054701

Dnr ITK 2001/17

REMISSVAR

2001-06-01

Till Post- och Telestyrelsen

**Remissvar gällande rapporten
”Konkurrensen på Internetmarknaden”
(00-003804)**

Som PTS anger i rapporten ligger studiens tyngdpunkt på frågor gällande konkurrens för att erbjuda Internetaccess. Utgående från detta har PTS gjort en bedömning om marknaden kan fungera effektivt ur en konkurrensaspekt, eller om utvecklingen föranleder åtgärder från statens sida för att uppfylla de telepolitiska målen i telelagen. Tillgång till innehållstjänster behandlas inte i PTS rapport.

IT-kommissionens synpunkter på förslagen

Villkor för samtrafik

ITK-kommissionen (ITK) instämmer i PTS bedömning att det i dagsläget inte finns tillräckligt tungt vägande skäl att föreslå lagstiftning gällande samtrafik på Internet, dvs. s.k. peering och transit.

När det gäller diskussionen om samtrafik för Internettjänster är det **enligt ITK** viktigt att göra skillnad mellan å ena sidan ”transport av IP” och å andra sidan ”transport av tjänster ovanpå IP”. **ITK anser** att man som konsument ska kunna välja vem som levererar IP-paketet och att den marknaden självklart ska vara konkurrensutsatt. Vad avser innehållstjänster **anser ITK** att dessa tjänster ska kunna erhållas från vilken aktör som helst, oavsett vem som levererar IP. Endast då erhåller man en sådan transparens i nätet som ger anslutning till det globala Internet (och inte endast till en operatörs IP-nät), med möjlighet att ta del av *alla* de tjänster som erbjuds på marknaden, inte bara till ett fåtal.

ITK stödjer PTS förslag om att med operatörerna diskutera samtrafiksfrågor i PTS referensgruppen för bredbandsfrågor.

Otillräcklig kapacitet i nationella knutpunkter

PTS anger att de erfar att de knutpunkter som drivs av Netnod inom en inte alltför avlägsen framtid kommer att vara otillräckliga. **ITK vill framföra** dels att de befintliga knutpunkternas kapacitet inte är statiska utan kontinuerligt byggs ut med ny teknik för att klara en högre trafikkapacitet, dels att ytterligare knutpunkter vid behov kommer att anläggas. Detta sker i nära samverkan med de svenska Internetoperatörernas gemensamma forum SOF, vilket också PTS anger i sin rapport. **ITK förutsätter** att utbyggnaden således sker utgående från operatörernas

krav på att knutpunkterna ska kunna hantera en högre trafikkapacitet. Den snabba utvecklingen av Internet, både tekniskt och affärsmässigt, innebär att en mer långsiktigt orienterad handlingsplan med betydelse för dimensioneringen av knutpunkterna knappast är möjlig att framställa. **ITK stödjer därför inte** PTS förslag i denna del.

PTS anger på sid 55 att ITK har tagit fram rapporten ”Generell vägledning till framtidssäker IT-infrastruktur”. Det som i vägledningen anges som huvudnod är i första hand sammankopplingspunkt av fiberförbindelser. Samma utrymme kan dock även användas för att placera olika operatörers aktiva utrustning (s.k. telehotell). **ITK vill informera** om att samtrafik mellan operatörer inte förutsätts komma att ske i alla de huvudnoder som anges i vägledningen.

Brist på svart fiber i stadsnäten

ITK stödjer PTS förslag om att det behövs information och vägledning till kommuner för att främja tillgången på svart fiber.

Villkor för hyrda förbindelser

ITK stödjer PTS förslag att man med stöd av telelagen ska kunna ingripa mot operatörer med betydande inflytande på marknaden för att dessa ska tillhandahålla hyrda förbindelser till priser som är kostnadsbaserade.

Bredband – oklart begrepp

ITK stödjer PTS förslag om att ställa krav på att det i avtal mellan konsument och operatör ska innehålla uppgifter om vilken kvalitetsnivå som operatören erbjuder i sitt nät. **ITK anser** att det är viktigt att klargöra skillnaden mellan den nominella anslutningskapaciteten, av typen 10 Mbit/s, och den genomströmningskapacitet som en konsument erhåller till respektive från olika platser.

Trafikgenomströmningen är beroende av ett flertal faktorer som anslutningskapaciteten, operatörens nät och belastningen i nätet. Således kommer trafikgenomströmning att variera vid olika tider under dagen och vid olika dagar. Prestanda är också beroende av belastningen på den server varifrån användaren hämtar information. En annan viktig parameter som konsumenten också bör kunna avtala om är tillgänglighet, där otillgänglighet till tjänsten kan vara uttryckt i minuter per månad.

ITK instämmer också i det som PTS anger på sid 47, nämligen att konsumenten kan förledas att tro att den hastighet som operatören anger för sitt interna bredbandsnät även gäller för anslutning mot Internet. **ITK anser** således att det ännu inte finns något bredbandigt Internet. Det som idag erbjuds konsumenterna är anslutningar med hög överföringskapacitet till operatörens nät, dvs. konsumentens egen operatörs nät.

Som PTS anger i rapporten **utvecklar ITK** för närvarande ett mätprogram som kan användas för att mäta den trafikgenomströmning som konsumenten får via sin Internetanslutning. Mätningen utförs mot en särskild mätserver. Målet är att det ska finnas servrar placerade på olika platser i Internet. Syftet är att konsumenten

ska få en god uppfattning om vilken kapacitet som den egna anslutningen har. Mätprogrammet kommer att tillhandahållas via ITK:s webbplats.

Inlåsnig i bredbandsnät

ITK instämmer i den oro som PTS framför att bredbandsoperatörer på olika sätt försöker låsa in kunden i sina egna nät för att på detta sätt öka försäljningen av egna innehållstjänster.

På senare tid har det uppmärksammats att vissa operatörer låser in sina kunder på privata områden, s.k. ”walled gardens” med tillgång bara till de innehållstjänster som operatören väljer att leverera. De vill knyta konsumenterna närmare till sig när det gäller tillgång till tjänster på Internet för att vara säkra på att kunna ”ta hem” sina investeringar.

Ett hot i fråga om monopolisering avser alltså innehållstjänsterna. Det är här som de stora pengarna och den stora utvecklingspotentialen finns på lite längre sikt. De operatörer som idag erbjuder s.k. bredband till medborgarna levererar ofta både nät, transport och innehåll.

ITK:s uppfattning är att Internet i Sverige måste vara byggt så att vi kommer ifrån inlåsnig över huvud taget, inlåsnig som i praktiken innebär att två användare av Internet inte kan använda samma tjänster. Varje användare måste kunna komma åt alla andra, med lika goda prestanda.

ITK kan informera om att vi för närvarande genomför en studie kring vilka olika typer av lokala bredbandsinstallationer som förekommer. Med lokala avses för en stadsdel i större stad eller det som tillämpas inom en kommun. Syftet med studien är bl.a. att få klarhet i vad de olika affärsmodellerna och tekniska lösningarna innebär för konsumenten.

IT-kommissionens övriga synpunkter

ITK anser att PTS i avsnitt 6.4 Infrastrukturutbyggnaden anger en alltför optimistisk bild av vilken utbyggnad marknaden kommer att utföra av IT-infrastrukturen. Enligt **ITK:s uppfattning** kommer operatörerna enbart att bygga ut där det på kort sikt är lönsamt för deras del. PTS tar emellertid inte upp frågan om vilken IT-infrastruktur som behövs i termer av struktur, kapacitet och fysisk säkerhet för att det ska vara möjligt att uppnå en konkurrensneutral och rättvis tillgång till Internetanslutning med god kvalitet. **ITK anser** att en huvudfråga är om marknaden inom rimlig tid kommer att bygga ut den IT-infrastruktur som t.ex. den offentliga sektorn kommer att behöva för att kunna lösa sina uppgifter i framtiden. Ett viktigt grundkrav är att säkerheten på den fysiska nivån är hög så att tillgängligheten kan garanteras, vilket bl.a. innebär att det måste finnas redundanta förbindelser. Samma fysiska IT-infrastruktur kommer förutom för mer samhällsnyttiga tjänster också att användas för exempelvis nöjen, telefoni och telemetri (övervakning av fastigheter, larm m.m.).

Stora delar av Sverige är gles befolkade och där kommer troligen ingen ny IT-infrastruktur att byggas under de närmaste åren. Många användare kommer därför även i fortsättningen att vara hänvisade till en enda kabel-TV-operatör eller till användning av telefonförbindelser, exempelvis ISDN eller ADSL, trots regeringens stimulanspaket till marknaden att täcka glesbygden. Detta gör det desto viktigare att dessa användare kan nå tjänster som levereras av andra än den egna operatören.

Det statliga stöd som har föreslagits av Bredbandsutredningen per kommun avser bara en mindre del av den IT-infrastruktur som Bredbandsutredningen anger i sitt slutbetänkande och som **ITK anser** kommer att behövas. **ITK anser** vidare att de orter som kommer att drabbas hårdast av brist på ny IT-infrastruktur är de städer och andra orter som inte har någon högskola eller motsvarande, för att inte tala om den bebyggelse som ligger utanför någon tätort över huvud taget.

Under maj 2001 har dessutom regeringen beslutat att kommunernas finansiering har sänkts till 5 % av projektkostanden för utbyggnad av IT-infrastrukturen, då med ett oförändrat statligt stöd totalt. Detta kan innebära att en mindre omfattande utbyggnad av IT-infrastrukturen kommer att ske än vad Bredbandsutredningen beräknade i sitt slutbetänkande på grund av att den statliga andelen av den totala investeringen per nät beräknas bli högre än vad tidigare prognoser angav.

ITK vill slutligen informera om ett förslag som finns i rapporten ”Ledningsrätt i IT-tider - utnyttjande av befintlig infrastruktur för att dra fram optokablar för bredband” (Observatorierapport 30/2001) som möjligen kan användas i syfte att uppnå fler operatörsberoende nät.

För IT-kommissionen

Christer Marking
Kanslichef